

Słownik informacji uzupełniających

„Kryzys jest właściwie sytuacją pozytywną i kreatywną, jeśli odejmiemy mu posmak katastrofy.”

Max Frisch

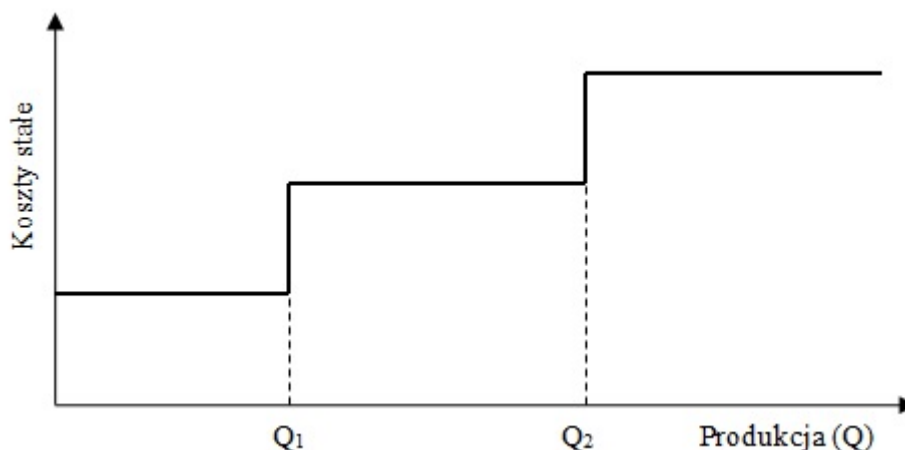
1. Koszty stałe:

w wariacie porównawczym: amortyzacja, wynagrodzenia, ubezpieczenia i inne świadczenia, inne koszty rodzajowe, podatki i opłaty,

w wariacie kalkulacyjnym: koszty sprzedaży, koszty zarządu.

Koszty stałe to takie składniki kosztów, których poziom nie zależy od wielkości produkcji. Przy zmianie wielkości produkcji koszty te utrzymują się zatem na tym samym poziomie. Koszty stałe przeliczone na jednostkę produkcji są natomiast kosztami malejącymi: przy wzroście wielkości produkcji na jednostkę produkcji przypada coraz mniejsza kwota kosztów stałych. Kosztami stałymi są zazwyczaj różne pozycje kosztów pośrednich [7]. Podział kosztów na koszty stałe i zmienne ma charakter decyzyjny i jest uzależniony od indywidualnych warunków działalności danego przedsiębiorstwa. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż koszty teoretycznie „stałe” wzrastają skokowo wraz ze wzrostem poziomu prowadzonej działalności gospodarczej (patrz schemat nr 1). Wynika z tego, że stałość tych kosztów występuje tylko w określonych przedziałach wielkości produkcji. Przedstawiony podział kosztów ma charakter umowny i został przygotowany celem przedstawienia przykładowej analizy finansowej ([zobacz](#)).

Schemat 1. Zmiany kosztów stałych

Źródło: Opracowano na podstawie: W. Dębski, *Teoretyczne i praktyczne aspekty zarządzania finansami przedsiębiorstw*, PWN, Warszawa 2013, s. 158.

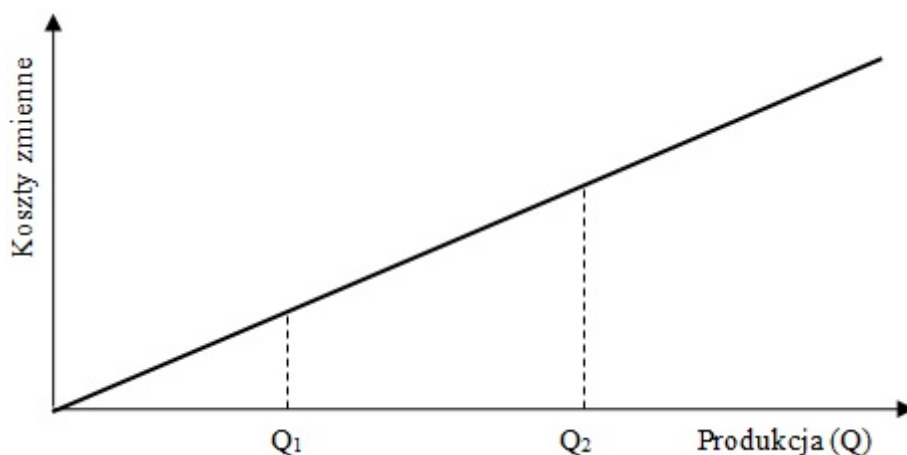
2. Koszty zmienne:

w wariacie porównawczym: koszty zużycia materiałów i energii, wartość sprzedanych towarów i materiałów, usługi obce,

w wariacie kalkulacyjnym: koszty wytworzenia sprzedanych produktów, wartość sprzedanych towarów i materiałów.

Koszty zmienne są to takie pozycje kosztów, których poziom zależy od wielkości produkcji. Oznacza to, że przy zmianach wielkości produkcji poziom tych kosztów ulega także zmianie, przy czym zazwyczaj wraz ze wzrostem wielkości produkcji wzrastają także koszty stałe, ponieważ zwiększanie produkcji wymaga poniesienia większych nakładów czynników produkcji. Kosztami zmiennymi są przede wszystkim różne pozycje kosztów bezpośrednich [8]. Podział kosztów na koszty stałe i zmienne ma charakter decyzyjny i jest uzależniony od indywidualnych warunków działalności danego przedsiębiorstwa. Przedstawiony podział kosztów ma charakter umowny i został przygotowany celem przedstawienia przykładowej analizy finansowej (**zobacz**).

Schemat 2. Zmiany kosztów zmiennych

3. Koszty działalności operacyjnej:

w wariacie porównawczym: koszty rodzajowe + wartość sprzedanych towarów i materiałów,

w wariacie porównawczym (po korekcie): koszty rodzajowe + wartość sprzedanych towarów i materiałów [minus] koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby +/- zmiana stanu produktów,

w wariacie kalkulacyjnym: koszty wytworzenia sprzedanych produktów + wartość sprzedanych towarów i materiałów + koszty sprzedaży + koszty ogólnego zarządu.

Koszty działalności operacyjnej to wszystkie te koszty, które przyczyniają się do realizacji statutowych zadań jednostki gospodarczej. Charakteryzują się pewną systematycznością i wpływają bezpośrednio na wynik podstawowej działalności operacyjnej – sprzedaży.

4. Korekta inflacyjna

Wysoka inflacja może wprowadzić wiele zamętu w przygotowaniu rzetelnej analizy i prognozy finansowej. „W warunkach inflacji stany aktywów i pasywów oraz kosztów, przychodów i wyniku finansowego dotyczące różnych okresów nie są między sobą porównywane, jeśli chodzi o ich wartości realne. (...) W warunkach inflacji wzrost realnej wartości kapitału jest wolniejszy od wzrostu wynikającego z nominalnej stopy wzrostu. (...) Przy pomiarze wzrostu kapitału efektem działania inflacji jest tzw. złudny wzrost wartości, nazywany także „wzrostem inflacyjnym”. (...) Należy zatem dokonać oddzielenia wzrostu wartości aktywów i dochodu, wynikającego ze wzrostu ogólnego poziomu cen dóbr i usług, a więc powstałego na skutek utraty siły nabywczej pieniądza, od wzrostu, który wynika ze zwiększonej

efektywności działania jednostki gospodarczej. Jeśli bowiem wartość aktywów lub dochodu obejmują wzrost inflacyjny, to wartość księgową tych kategorii jest zawyżona w stosunku do realnej wartości ekonomicznej. Wzrost wartości aktywów i dochodu wynika wtedy ze wzrostu poziomu cen dóbr i usług niż ze wzrostu efektywności gospodarowania. Dla uzyskania wiarygodnego obrazu wzrostu wartości aktywów oraz dochodów w warunkach inflacji są przeprowadzane korekty inflacyjne. Korekty te mają na celu uwzględnienie skutków zmian siły nabywczej pieniądza, będących następstwem inflacji, przy ustalaniu wartości różnych kategorii finansowo – księgowych” [4]. W załączonym przykładzie korekta inflacyjna została wyliczona w oparciu o wzór:

$$A \times [(1 + i_{t1}) \times (1 + i_{t2}) \times (1 + i_{tn})]$$

Praktyczne zastosowanie przedstawionych obliczeń można zobaczyć w przykładowej analizie finansowej Spółki „Przykład” S.A. ([zobacz](#)).

5. Średnie

5.1. Średnia arytmetyczna stóp zwrotu

$$r_A = 1/N (r_1 + r_2 + \dots + r_N),$$

5.2. Średnia geometryczna stóp zwrotu

$$r_G = [(1 + r_1) \times (1 + r_2) \times \dots \times (1 + r_N)]^{1/N} - 1.$$

gdzie:

N – liczba okresów,

r_t – stopa zwrotu osiągnięta w okresie t [11].

5.3. Średnia ważona

Średnia ważona ma zastosowanie (na niniejszej stronie) przede wszystkim w prognozowaniu. Ze względu na siłę oddziaływania na wynik, każdy kolejny okres historyczny został wyposażony w mniejszą wagę. Zastosowane wagi do wyliczenia średniej ważonej uzależnione są również od ilości okresów historycznych przyjętych do obliczeń. Zastosowano jedną z bardziej popularnych metod, gdzie sumuje się liczbę lat uwzględnianych do wyliczenia średniej ważonej [5], np.:

1. Dwa okresy historyczne $1 + 2 = 3$; $(1 : 3 \times A_{t-2}) + (2 : 3 \times B_{t-1})$
2. Trzy okresy historyczne $1 + 2 + 3 = 6$; $(1 : 6 \times A_{t-3}) + (2 : 6 \times B_{t-2}) + (3 : 6 \times C_{t-1})$
3. Cztery okresy historyczne $1 + 2 + 3 + 4 = 10$; $(1 : 10 \times A_{t-4}) + (2 : 10 \times B_{t-3}) + (3 : 10 \times C_{t-2}) + (4 : 10 \times D_{t-1})$
4. Pięć okresów historycznych $1 + 2 + 3 + 4 + 5 = 15$; $(1 : 15 \times A_{t-5}) + (2 : 15 \times B_{t-4}) + (3 : 15 \times C_{t-3}) + (4 : 15 \times D_{t-2}) + (5 : 15 \times E_{t-1})$

6. Inwentaryzacja

Inwentaryzacja to ogół czynności związanych z ustaleniem stanu rzeczywistego wykazanych w księgach rachunkowych aktywów i pasywów, w celu sprawdzenia i ewentualnej korekty danych ewidencji księgowej oraz rozliczenia osób materialnie odpowiedzialnych za powierzone im składniki majątkowe.

Inwentaryzacja ma na celu zapewnienie realności i wiarygodności informacji w księgach rachunkowych poprzez systematyczną kontrolę danych. Zgodnie z art. 26 [ustawy o rachunkowości](#) jednostki przeprowadzają inwentaryzację na ostatni dzień roku obrotowego oraz na dzień zakończenia działalności przez jednostkę, dzień poprzedzający postawienie jej w stan likwidacji lub upadłości [10].

Bibliografia

- [4] E. Nowak, *Zaawansowana rachunkowość zarządcza*, PWE, Warszawa 2009, s. 40.
- [5] Zob. P. Szczepankowski, *Wycena i zarządzanie wartością przedsiębiorstwa*, PWN, Warszawa 2007, s. 237.
- [7], [8] E. Nowak, M. Wierziński, *Rachunek kosztów Modele i zastosowania*, PWE, Warszawa 2010, s. 62 – 63.
- [10] *Rachunkowość finansowa z uwzględnieniem MSSF*, redaktor naukowy Z. Messner, PWN, Warszawa 2007, s. 474.

« Poprzednia

Strony: 1 2

Zobacz również

Analiza wskaźnikowa: Struktury • Płynności finansowej • Płynności Dynamicznej • Kapitał obrotowy netto • Kapitał obrotowy brutto • Zadłużenie • Wyplacalność • Sprawności działania • Pracy • Kosztochłonności • Rentowności • Uzupełnienie

Analiza sprawozdania: Bilans • RZIS • RPP • ZZwKW • Przychody • Koszty • Rachunek kosztów

Prognoza sprawozdań: Aktywa bilansu • Pasywa bilansu • Rachunek zysków i strat

Optymalizacja finansowa: Rachunku zysków i strat • Struktury aktywów • Struktury pasywów

Wycena przedsiębiorstwa: Metoda DCF • Metoda APV • Metoda EVA • Metoda porównań rynkowych

Inwestycje: Finansowe • Rzeczowe • Dźwignie • WACC • CAPM

Analiza Piramidalna • Model Du Ponta • Dyskryminacyjna • System wczesnego ostrzegania • Wzorcowe układy nierówności wskaźników

Witryna: Analiza-Prognoza Finansowa wykorzystuje pliki cookies (pol.: ciasteczka). Korzystając ze stron internetowych witryny: Analiza-Prognoza Finansowa wyrażasz zgodę na wykorzystanie plików cookies w celu zapewnienia Ci wygody podczas przeglądania zawartości witryny. Dowiedz się więcej na temat polityki cookies ... »

[Kontakt](#) [Usługi](#) [Cennik](#) [O mnie](#) [Regulamin](#) [Realizacja](#) [Prywatność](#) [Cookies](#)

Copyright 2012 by Paweł Grad